

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 120 "		
Pe un pătrar de an 60 "		
Un număr 5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 300 Lei.		

Imprumutul intern.

Țara noastră e suferindă. Țara noastră suferă de boala grea a lipsei de credit.

Datoria fiecărui cetățean este deci, ca amăsurat puterilor sale, să contribuie la lecuirea acestei boale.

Lecuirea însă nu se poate face prin vorbe, pentru că „verba volant”, ea se poate face numai prin fapte.

Nu patrioții de ocazie, ci patrioții adevărați vor salva situația îngrijorătoare de astăzi a patriei noastre.

Boala lipsei de credit nu e de natură, încât prin o injecție aplicată, prin o cârpeală financiară, să se poată tămădui.

Tratamentul ei nu este cel din afară înlăuntru, ci invers cel dinlăuntru în afară.

Boala aceasta, care paralizează viața în manifestațiunile ei financiare și economice, se poate vindeca numai prin o voință tare a cetățenilor, cari alcătuiesc țara.

Un popor, care nu se poate salva pe sine însuși, e condamnat la peire.

Convins despre acest adevăr, a lansat Ministerul de Finanțe imprumutul de înzestrare a Țării, dând fiecărui cetățean posibilitatea să-și arate voința hotărâtă de a veni țării întru ajutor.

Fiind aici momentul psihic dătător de seamă, toți intelectualii trebuie să fim pătrunși de sentimentul, că ne este de datorie să lămurim opinia publică, să arătăm importanța imprumutului în masele largi ale poporului.

Alta este a agita opinia publică și alta e a o lămuri.

Nu de agitație fără răspundere avem nevoie, ci de o ținută calmă, documentată, pro-

ducătoare de încredere față de statul român, față de instituțiile lui primordiale.

Nu e secret, că Statul nostru nu e înzestrat cu cele necesare în ce privește Apărarea, Cultura și Agricultură. În consecință, dacă voințe să fie la înălțime, are să fie înzestrat cu cele trebuincioase.

Dar cum îl vei înzestra, când izvoarele creditului i-au secat.

Lipsa de credit a țării nu e alta decât un avertisment, când între împrejurările actuale nu este dată posibilitatea de a recurge la forma comodă a imprumuturilor externe. Înaltul Guvern al Țării n'are altă ieșire decât să se adreseze cetățenilor săi, făcându-le prin aceasta educația de cetățeni adevărați.

Avantagiile de ordin material, ce se asigură posesorilor de titluri ale imprumutului intern, sunt direct seducătoare. Iată-le: 1. Pentru valoarea nominală de 1000 lei se plătește suma de 889 lei, 2. o parte a obligațiunilor se rambursează cu premii mari, iar restul cu o primă de 200 lei peste valoarea nominală, 3. obligațiunile produc o dobândă de 4-50% pe an, 4. plățile dobânzilor și amortimentelor se fac în lei stabiliți, 5. cupoanele scăzute și obligațiunile eșite la sorți se primesc drept numerar de către toate Casele Publice, 6. sunt scutite de orice impozite sau taxe, de impozitul de succesiuni, dote și donațiuni 7. în fine aceste obligațiuni se primesc spre lombardare, garanții și cațiuni.

Condițiunile de subscripție sunt atât de favorabile, am putea zice ademenitoare, încât imposibil ca banul scos din circulație, să nu iasă iarăși la suprafață.

Datoria fiecărui cetățean este, ca între marginile puterilor sale să sară statului întru ajutor prin aceea, că semnează acest imprumut, dând

dovadă că e patriot, că e antirevizionist, că e aceea ce trebuie să fie.

Semnarea la acest împrumut e barometrul după care opinia publică va judeca pe cei ce au adunat bani grei, ascunzându-i de lumina zilei.

Creditul țării nu se va putea înviora, decât numai prin fapte concludente.

Un atare fapt e subscrierea împrumutului.

După ce comercianții, industriașii, funcționarii și țărani de o potrivă ahtiază după credit, este de datorie a celor ce au ascuns rezerve de numerar, să le scoată la iveală, salvând creditul țării, căci altcum nu vom scăpa de cataclism, de ceace Dumnezeu să ne ferească.

AUREL MOACA.

Congresele asociațiilor religioase din Sibiu.

Buchetul de energii mirenești F. O. R. acumulate în faptul unor splendide zile de toamnă în Sibiu, au dat acestui oraș cel mai neaș decor românesc; congresul frăției ortodoxe române atrăsese pentru câteva zile o mulțime de popor din jurul atât de curat al centrului nostru mitropolitan. Intelectuali de seamă, începând dela cei mai iluștri profesori ai Universității Regele Ferdinand din Cluj, medici, preoți, învățători, mulțime imensă de popor, în frunte cu Vlădiciei lor, și-au dat frățescă mână pentru cea mai frumoasă din preocupările omenesci, grija de suflet și de credința în Dumnezeu.

Marile manifestări dela Sibiu, desfășurate pe un plan superior și plin de demnitate, au avut darul să fortifice conștiința într'un viitor al nostru și tare, să stimuleze toate avânturile între frați și, pe deasupra, să impună celor dela porți și dela unele răspântii de drumuri.

Cu deosebire congresul asociației mirenești F. O. R. petrecut într'o înălțătoare atmosferă de însuflețire, solidarizând toate inimile românești în jurul maicei noastre Biserici, mângăietoarea nemincinoasă a sufletelor noastre în vremurile grele ca și în puținele zile de bine, a fost prilej nimerit de afirmare, sinceră nu camuflată; de pășire pe picior propriu la apărarea moștenirii pe care moși-strămoșii noștrii ne-au lăsat-o odată cu vatra părintească. Căci, e bine să se știe, la Sibiu în congresul F. O. R.-ului s'a spus răspicat de mireni — ca de atâtea alte ori de ierarhia Bisericii noastre — adevărul, că „*ortodoxismul și românismul sunt una... el s'a impregnat tuturor*

manifestațiilor și concepțiilor noastre de viață, că ortodoxismul este criteriu de naționalitate. Și iarăș: „națională cu adevărat nu poate fi decât biserica ce s'a născut deodată cu poporul nostru și s'a identificat totdeauna cu aspirațiile lui, care nu așteaptă ca să-i vină cuvântul de ordine de dincolo de hotarele țării“. Tot atâtea adevăruri, bine să fie scrise cu litere mari, așa cum conștiința unanimă pretinde; *atât pentru mult dorita satisfacție, binemeritată, dată ortodoxiei, cât și pentru eterodoxii șovăelnici... ca trestia când o bate vântul!*

În ordinea lor cronologică, manifestațiile cultural-religioase dela Sibiu au început cu ședința consiliului general al frăției, ținută Sâmbătă d. a. în aula Academiei teologice. Prezidată de d-l profesor universitar Sextil Pușcariu, ședința consiliului s'a ocupat de toate problemele religioase-ortodoxe dela ordinea zilei. S'a discutat activitatea din trecut și preocupările de viitor ale F. O. R.-ului. Au luat parte membrii din toate eparhiile reprezentate în consiliu, între cari d-l profesor univ. Dr Ioan Lupaș, Onisifor Ghibiu, Dr Preda, Dr Corneanu, Dr Popovici etc. Secția noastră, reprezentată prin președintele și secretarul său și secretarul Consiliului eparhial Dimitrie Sgaverdia a adus chează seriozității și a dorului de muncă solidară în frăția ortodoxă română din Transilvania și Banat. Espunerile președintelui Dr Cornel Corneanu au atras atenția auditorului din consiliu, angajând totodată o discuție din cele mai interesante în jurul problemelor mari ce s'au desbătut.

La orele 6 membrii consiliului au luat parte la priveghiere, unde celor pregătiți li s'a administrat sfânta Taină a Pocăinții.

Măne zi solemnității au început cu sfânta liturgie din catedrala mitropolitană, oficiată de I. P. S. mitropolit Dr Nicolae Bălan, Prea Sfințitii episcopul nostru Vasile, Grigorie al Aradului, Arhieriei Dr Andrei Magier și Dr Vasile Stan, patru protopresbiteri și cinci diaconi. În cursul liturgiei a fost hirotonit întru preot diaconul Nicolae Colan, rectorul Academiei teologice, conferindu-i-se totodată distincția dreptului de a purta brâu roșu. În cadrul impunătorului serviciu divin, în prezența unei mulțimi de câteva mii de credincioși I. P. S. mitropolit a ținut o înălțătoare predică despre spiritualizarea vieții prin apropierea noastră de Mântuitorul Hristos. Atmosfera sărbătorească a întreținut-o și corul maestrului T. Popovici.

Dela catedrală mulțimea a trecut în sala cinematografului Thalia unde s'a deschis primul congres general al F. O. R.-ului. Publicul neîncăpător în sală a ascultat afară și la megafon debaterile acestui sobor mirenesc. S'a deschis cu vorbirea președintelui Dr Sextil Pușcariu, care vorbire — pentru neîntrecuta ei frumusețe — o vom publica în întregime într'un număr viitor al foii noastre. I. P. S. mitropolit Dr Nicolae Bălan împărtășește cu bucurie binecuvântarea arhierescă asupra lucrărilor congresului, salutând totodată pe membrii F. O. R.-ului cari au aflat de bine să dea atenție acestui puternic oraș ortodox pornind de aci inaugurarea congreselor lor ordinare. Prea Sfințitul Dr Grigorie Comșa arată că acțiunea întreprinsă de mireni este o luptă pentru

triumful drepturilor bunului Dumnezeu. Le aduce laudă și-i asigură că lupta lor se înfrunțește cu activitatea sfinților Apostoli, prin cari ni s'a dat nouă dreapta învățătură a Mântuitorului Hristos.

Prea Sfințitul episcop Vasile al nostru rostește următoarea cuvântare:

Mărit Congres,

Iubită „Frăție”

Într'o prea modestă predică ce am rostit cu prilejul constituirii F. O. R.-ului în primăvara anului trecut, am îndrăznit să afirm cu toată smerenia, că această întovărire entusiastă a tot ce intelectualitatea românească din Ardeal și Bănat are mai select, s'a născut din convingerea, că singur Iisus Hristos Mântuitorul, învățătura și pilda vieții Lui, Biserica întemeiată de El și sfințele ei așezăminte sunt chemate și în stare să ofere sufletului omenesc o potolire definitivă a dorului său după desăvârșire intelectuală și morală și prin aceasta după fericirea sa și a semenilor săi.

A trecut un an și mai bine de atunci. Azi cred și mărturisesc cu toată convingerea, că mai presus de preocupările de desăvârșire intelectuală și morală și deci, de fericire ale sufletului omenesc, această înfrățire a intelectualității noastre și recunoașterea pe această cale a adevărului, că Biserica lui Iisus Hristos este singurul factor chemat să lecuiască relele de cari suferim, mai are și o altă explicație. O explicație — așa putea spune — de ordin supranatural, haric.

Știm cu toții, că scopul cu care Mântuitorul a întemeiat Biserica Sa este mântuirea membrilor ei, a noastră, a oamenilor. Realizarea acestui scop Iisus Hristos-Dumnezeu nu o putea lăsa la discreția oamenilor copleșiți de alătea slăbiciuni. De aceea a făgăduit bisericii Sale învățătoare de totdeauna să fie cu ea în lucrarea ei de mântuire a oamenilor.

În virtutea acestei asistențe divine făgăduită și împărtășită ei de dumnezeescul ei Intemeietor, Biserica creștină și-a știut crea, totdeauna, în timpuri de grea cumpănă, forțele și condițiile necesare unei izbânci asupra încercărilor. Ea totdeauna în asemenea timpuri și-a avut eroii și „altelei” ei, martirii ei.

Această asistență divină care odinioară a ridicat Biserica creștină din starea ei de persecutată la situația de biserică de stat și care a prefăcut sângele martirilor în sămânță roditoare de mii și mii de noi creștini, aceeaș forță vitală a Bisericii care a eliminat din corpul ei toată otrava distrugătoare a eresurilor și sfâșierea schismelor, adună și azi, la noi, pe fiii săi, ca pe niște pietre lucrute de puterea Duhului, să se zidească în jurul pietrei din capul unghiului Hristos, spre binele lor și al obștei din care fac parte.

Insuflețită de această putere de viață a Bisericii intelectualitatea română, grupată în „F. O. R.”, crede și mărturisește, de un an și mai bine, cu cuvântul și cu fapta, că mai presus de orice progres științific, de orice concepție filozofică și de orice reformă, având în vedere oricare ramură a vieții noastre naționale, singură învățătura de credință și morală a Mântuitorului Hristos, așa cum ea s'a păstrat și cristalizat în Biserica noastră ortodoxă de Răsărit, este chemată să creeze condițiile prielnice dezvoltării vieții noastre naționale după toate laturile ei. De aceea lucrează pentru

încălțenirea și validarea ideii religioase creștine ortodoxe în toate cadrele și formele vieții noastre naționale.

Prin activitatea sa de până acum, pe lângă că a inaugurat o viguroasă acțiune pentru consolidarea patriei întregile, a dat și urmează să dea dovadă și de vitalitatea Bisericii noastre strămoșești, atât de mult hulită în ultimul timp. În ciuda tuturor bărfelilor și chiar a violențelor, de care această Biserică a avut recent parte, prin activitatea intelectualilor noștri grupați în „F. O. R.” ea este așezată iarăș la loc de cinste, în fruntea factorilor chemați să conlucre la consolidarea țării, precum a fost odinioară în fruntea celor ce au contribuit la întregirea ei.

Și mai mult: Prin activitatea sa „F. O. R.”-ul se însirue cu vrednicie în rândul și în continuarea unor străbune tradiții ale Bisericii noastre strămoșești.

Aceș duh al Bisericii noastre străbune, care a făcut din voevodul dela Suceava un „altelei al creștinătății”, din nemuritorul Brâncoveanu un martir al credinței străbune, din mitropolitul de vișă domnească Movilă, un martir al vitalității ortodoxiei din vremea sa, iar din marele Șaguna autorul unei organizații bisericesti salvatoare de limbă, lege și naționalitate, inspiră, cred, și strădaniile de azi ale „F. O. R.”-ului de a face din ortodoxia noastră cea mai activă forță a vieții noastre naționale.

În această credință implor Cerul să binecuvinte aceste strădării cu roade de prosperitate pentru Biserica, neamul și țara noastră.

Mai rostesc apoi cuvântări: d-l ministru al cultelor Al. Lapedatu, spunând că mireni Bisericii noastre au avut totdeauna rol de căpetenie în purtarea de grijă pentru interesele ei. Așa și actualul guvern, din care d-sa face parte ca ministru al Cultelor, se străduiește să dea sprijin Bisericii, reparând — cu toate greutățile vremii — nedreptățile făcute acesteia. Toate aceste cuvântări au fost răsplătite cu furtunoase aplauze. În numele I. P. S. Patriarh a vorbit preotul Dr Mihai Bulacu, cons. ref. al arhiepiscopiei Bucureștilor; d-na Alexandrina Cantacuzino în numele societății femeilor ortodoxe, Dr Gheorghe Ciuhandu pentru asociația „Andrieu Șaguna”, preotul Partenie pentru cea a clerului, Dr Preda în numele „Astrei” etc. Congresul a expedit, la propunerea președintelui, telegrame omagiale: M. S. Regelui, I. P. S. Patriarh, d-lui primministru Gh. Tătărescu și d-lui St. Popescu președintele „Ligii antirevizioniste”. La orele 2 congresul a încheiat desbaterile zilei prime, membrii săi luând masă frățască în restaurantul „Bulevard”.

D. a. la orele 5, tot în sala Thalia s'a ținut conferința d-lui Octavian Goga despre „reînvierea națională a României”. Incadrată în producțiunile corale ale membrilor asociației „Sf. Gheorghe”, această conferință a fost cu adevărat răscolitoare de suflete, așa că asistența i-a făcut pe bună dreptate marelui bărbat o impunătoare manifestație de simpatie. Și această conferință o vom publica — după posibilitate — într'un număr viitor.

Seara la orele 9 s'a dat, în catedrala mitropolită, un admirabil concert religios al maestrului bănașan Timotei Popovici. În cadrul concertului a vorbit I. P. S. mitropolit Dr Nicolae Bălan despre „Autonomia Bisericii”. Criteriile despărțitoare a Bisericii și Statului sunt originea și scopul lor, a spus

I. P. S. mitropolit. Cea dintâi este făcută de Dumnezeu pentru oameni, al doilea de oameni pentru ei; Statul are în vedere un bun temporar, iar bunurile ce ne dă Biserica sunt dincolo de vremelnice. Totuș Biserica nu poate fi separată de Stat, căci s'ar nesocoti un trecut, comun amândurora. Cu deosebire în ce privește Biserica noastră, care — împreună cu Statul — constituie o sinteză desăvârșită. De aci obligația Statului la ajutorarea ei; căci profitul său moral, prin pătrunderea spiritualizmului creștin, va fi incalculabil de mare și util în toată privința.

În ședința de Luni a congresului s'a dat cetire raportului general remarcându-se că pe lângă activitatea de organizare, F. O. R.-ul a reușit să se impună atât în lăuntru, în conștiința poporului, cât și față de rezolvirea unor mari probleme. Totuș F. O. R.-ul are încă unele obiective mari. Dr. Cornel Corneanu, raportorul general al comisiei speciale, în aprobările unanime le enumără; de altfel acestea sunt cuprinse și în moțiunea, pe care — după ce mai iau cuvântul I. P. S. mitropolit, d-nii Onisifor Ghibu, V. Papilian, preotul Partenie, președintele Dr. Pușcariu — tot d-l Dr. Corneanu, președintele secției Caransebeș o cetește. Iată moțiunea:

„*Frăția Ortodoxă Română*“ convinsă de necesitatea tot mai mare ca viața religioasă și morală să fie intensificată și conștientă că Biserica ortodoxă este și rămâne temelie Statului român și cea mai puternică garanție a consolidării lui, cere:

1. Ca solidaritatea ortodoxă să fie susținută printr'o organizare din ce în ce mai stăruitoare.

2. Ca învățământului religios în școli să i se dea o atențiune crescută și ca el să fie încredințat unor cateheți cari dispun și de pregătirea și de tot timpul necesar spre a face un apostolat din catedrele lor.

3. Ca cel puțin la una din Academile teologice din Mitropolia noastră să se poată da examen de licență, drept recunoscut celei unite din Blaj.

4. Ca să fie cât mai curând reînființată vechea episcopie a Maramureșului, leagănul istoric al descălecătorilor ortodocși din Moldova cât și înființarea deocamdată a episcopiei Timișoarei, satisfăcându-se astfel o veche hotărâre a Congresului național-bis. și o necesitate națională religioasă morală a bănașenilor.

5. Ca atât conducătorii Bisericii cât și guvernul Țării să aibă toată sollicitudinea — aducând și jertfele materiale necesare — pentruca în Secuime să fie readuși la matca Bisericii ortodoxe și recâștigați Națiunii, români secuizați sub stăpânirea trecută.

6. Hotărăște, ca fiecare secție eparhială a F. O. R.-ului să verse jumătate din venitele anului viitor 1935 sf. Patriarhiei, pentru ridicarea catedralei ortodox române din capitala Țării.

7. Mulțumește conducerii F. O. R.-ului pentru stăruințele depuse în scopul recuperării Fundațiunii Gojdu și o roagă să persevereze în această acțiune pentruca soluția definitivă să fie dată cât mai urgent.

8. Constată cu îngrijorare că catolicismul din România — de ambele rituri cum îl place să se numească — devine din ce în ce mai agresiv. F. O. R.-ul respinge cu indignare atacurile sistematice împotriva ortodoxiei, atacuri cari nu cruță nici prestigiul Arhierilor.

Acestei acțiuni a catolicismului pe care o considerăm primejdioasă, nu numai ortodoxiei, ci și însuși Statului român, F. O. R.-ul îi opune hotărârea sa neștră-

mutată de a păstra neatins drepturile Bisericii dominante.

În special ne umple de revoltă românească faptul că la ultimul congres al Agru-lui, ținut la Logoj sub președinția unui ministru activ s'au putut aduce hotărâri cari sunt în flagrantă contradicție cu constituția și cu dispozițiile pozitive din legile Țării. Astfel respingem tentativa de a reduce rolul și însemnătatea Bisericii noastre dominante, cu prilejul manifestațiilor cu caracter național și festivităților oficiale și încercarea de a acapara pe seama catolicismului românesc și unguresc deopotrivă, fonduri aparținătoare în mod legal exclusiv Statului român ca succesori de drept al fostului Stat ungar.

9. Cerem, ca așazisul acord încheiat la Roma în 30 Mai 1932 cu Vaticanul — acord prin care s'a încercat în mod subsersiv să se legalizeze o instituție maghiară anticanonică, ilegală și primejdioasă Statului român — să fie declarat nul și neavenit, fie printr'un act de guvernământ, fie prin votul Parlamentului, fie prin Justiție, pentruca astfel Statul român și Universitatea din Cluj să intre în posesia averilor deținute în mod ilegal de Statul romano-catolic ardelean, averi în mare parte de origine ortodoxă.

Comitetul de Direcție al F. O. R.-ului va lua toate măsurile, pentruca aceasta hotărâre să fie dusă la îndeplinire, cu toate mijloacele, în timpul cel mai scurt.

10. Congresul aduce omagii de devotament către Rege și Dinastia Ortodoxă și mărturisește deplina solidaritate a mirenilor cu acțiunea PP. SS. Ierarhii și cu clerul întregii noastre Biserici ortodoxe.

Congresul însoțește această „Moțiune“ cu imnul cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu. Cu aceasta congresul F. O. R.-ului a luat sfârșit.

*

În semnul evlaviei, congresiștii au făcut în aceeași zi pelerinaj la mormântul marelui mitropolit Andreiu Șaguna, la Rășinari, unde s'a făcut parastas, iar P. S. arhieru Andreiu Crișanul a ținut o mișcătoare predică.

După masă au avut loc congresele asociației clerului Andrei Șaguna, Oastea Domnului și Sfântul Gheorghe a tinerimii, ținute în aula academiei teologice andreiane. Tot aci a fost aranjată expoziția retrospectivă a scrisului ortodox din Ardeal. Aceasta prin stăruința neostenită a pâr. Nicolae Colan, rectorul academiei teologice din Sibiu.

*

Subliniem: relatările cu aluzii și declarațiuni personale nu sunt întemeiate. Întregul congres a fost pătruns de necesitatea menținerii prestigiului Bisericii noastre dominante și vorbitorii și-su exprimat cu toții dorința reparării defecțiunii dela 1700, respingând într'una cu citate autentice din cuvântările rostite în congresul Agru-lui dela Logoj pornirile dușmănoase ale greco-catolicilor evidențiate și în moțiunea votată cu acel prilej.

Mai amintim, că raportul Comitetului central al F. O. R.-ului conține aprecieri întemeiate privitor la activitatea roditoare ce o desfășură în special secția eparhială a Caransebeșului, căreia îi dorim cu Dumnezeu înainte!

„Adu-ți aminte . . . !“

Sărăcia de cele materiale împodobește pe cel ce o îndură nu numai cu o vie credință în Dumnezeu, dar și cu cele mai bogate și de viață dătătoare virtuți creștine.

Dimpotrivă de multe ori bogăția bunurilor materiale omoară aceluiaș om, atât credința în Dumnezeu care l-a creat, care i-a înlesnit îmbogățirea materială, îi omoară pietatea și râvna de a-L iubi și proslăvi, pângărindu-i sufletul prin lepădarea virtuților ce se înlocuiesc cu patimi, cu poftă și plăceri omenești.

Cei îmbrăcați în „porfiră și vison“ — întocmai ca bogatul nemilosțiv din sf. Evanghelie de astăzi, — adesea nu-și mai aduc aminte nici de suflet ci ajung robi ai poftelor pământești, plini de belșug, trăindu-și viața departe de Dumnezeu, fără pic de milă de cei lipsiți și nenorociți, de cei sărmani și goi.

Adu-ți aminte, i-a zis Avraam acelu bogat pe care împietrirea inimii sale îl dusesse după moarte la locul de osândă.

Ca o rază de lumină de dincolo de mormânt ne vin aceste două cuvinte ajutându-ne să înțelegem tainele cele adânci ale vieții viitoare. Ne fac să presimțim ce va fi cu noi după moarte și ne arată strânsa legătură ce este între viața de aici și ceea ce va să vie.

Adu-ți aminte, este glasul Părintelui Avraam care avertizează pe bogat că „*a primit cele bune în viață*“, singurele pe cari le-a dorit și cărora a sacrificat pe toate celelalte.

Și înțelegea bogatul și-și aducea aminte.

Înțelegea că viața și-a trăit-o numai pentru sine în rușinoasă sgârcenie, în plăceri și desfătări și în păcătoasă mândrie. Și poate fără să vrea își aducea aminte de acea orbire a sa de nebun, care singură l-a adus unde era.

Vecinic chinuitoare și vie această aducere aminte îl judeca și-l condamna în acelaș timp.

Timpurile, când îmbrăcat în porfiră și vison își petrecea zilele „*luminat*“, cu mese pline de bunătați, cu vinuri alese, cu veselie, nu mai erau! Pe toate și-le imagina și printre lacrimi de căință amarnică și desnădăjduite suspinări i-se desprinde imaginea bietului Lazăr cu mâna întinsă, la poarta ferecată a palatelor bogate, gol, plin de bube înodându-și bruma de sdrențe de pe dânsul.

Și oarecum ca o muștrare de Sus, umbra acestui sărman pelerin, ce-și tânguia sărăcia

lui, ce s'ar fi mulțumit chiar și numai cu fărâmele ce cădeau dela masa îmbelșugată, dar pe care el — bogatul — nu l-a învrednicit nici măcar cu o privire de îngâmfat, îl dojenește.

El, cel ce a avut cele bune în viață, iată-acum sărac, lipsit, nenorocit, chinuit de amărăciune că timpul îndreptării a trecut, când pe Moisi și pe Profeți nu i-a cunoscut.

Iată Creștine, o scenă de dincolo de mormânt. Starea bogatului nu este o întâmplare singuratecă. Mântuitorul, n'a spus-o numai pentru a înfrunța îndărătnicia și încăpățânarea cărturarilor și fariseilor poporului Evreu, pe care nici slăbiciunea celor mici, nici frumusețea virtuții, nici tăria adevărului nu-i îndupleca, ci El a spus-o pentru toți cărturarii și fariseii popoarelor, pentru toți indesrulații și sgârbiții pământului cari în orbirea lor nu văd de unde vin și unde merg. Să ne gândim că acea „*aducere aminte*“ care a torturat pe bogat, poate fi pentru fiecare în viața viitoare o sabie răsbunătoare sub sfânta privire a Celui ce pătrunde inimile.

Acolo, — în viața viitoare, — fiecare va fi așa cum a fost, totul se regăsește, totul se dă pe față. Folosește-te deci ca această viață și trăește-o așa cum ai vrea s'o trăești atunci.

Iarna ne bate la ușă. Mulți o așteaptă cu bucurie, cu belșug, plină de reverie, de visare, de petreceri și desfătări. Gândiți vă o clipă numai și aduceți-vă aminte că toate sunt trecătoare și nu uitați ca din belșugul pe care Cerul vi-l face dar, să aruncați și nenorociților ceva.

O! Sunt atâția...!

La vatra rece și pustie un orfan tremură și plânge de frig, de foame, de uitare, în odăița micuță unde vântul își șueră cântecul prin horn o biată văduvă cu cei 5 copilași ce stau ghemuiți pe lângă poala mamei, stă îngenunchiată cu mâinile împreunate către icoana sfintei Născătoare și așteaptă... o minune..., pe ulițe sau în colț un cerșetor în sdrențe își plânge nenorocul și întinde mâna. O! Nu-i uitați!...

Sunt atâtea lacrimi de șters și-atâtea fețe livide de sărăcie, de mângăiat.

Odată ș'odată vă veți aduce aminte de ei! O fărâma de pâne, o haină învechită, un lemn, o bucurie, duceți-le sărmanului Lazăr care vă așteaptă.

Aduceți-vă aminte! Preot Dimitrie V. Anuțoiu.

Cu Hristos de mână.

(Predică pentru copii)

Iubiți copii. Auzit-ați voi pe cei mari spunând că lumea s'a stricat, că școlarii de azi nu mai știu bunacuviință, că voi, copiii de acum nu mai sunteți ca cei de demult? Auzitu-i-ați vorbind, că în zilele de acum s'au stricat copiii? Vedeti, cu vorbele acestea parecă ar zice: acești copii nu vor ajunge să fie oameni. Pentru cei mari voi sunteți ca niște bolnavi, ca niște morți și vorbele lor despre voi sunt ca o tânguire la înmormântare. Dar nu vă temeți. Iată, vă citesc din sf. Evanghelie, cum s'au adunat cei mari la o fetiță de 12 ani ca la o moartă. Iisus Hristos însă o ia de mână și fetița se scoală.

Să luăm aminte. (Se va citi Luca 8, 41-42; 49-56.) Fost-ați voi bolnavi, ca fiica lui Iair? Ce făceau părinții voștri când erați bolnavi? Au stat lângă voi și căutau să ghi-cească ce vă doare. Au chemat medicul, v'au dat medicamente și se rugau, cum s'a rugat și Iair lui Hristos Domnul pentru fiica sa. Bine-i să fii bolnav? Nu, că te doare, slăbești, la școală nu poți umbla, poate mori. Dar părinților le place să fiți bolnavi? Doamne, ferește. Așa părinți nu sunt. Oricare tată sau mamă ar suferi bucuros durerea, numai pe copil să nu-l vadă bolnav.

Este însă ceva și mai rău decât boala, chiar și decât moartea și aceasta e răutatea copilului. Copilul rău năcăjește acasă pe părinți, la școală pe învățator, iar vecinii să nu-l vadă. Despre unii ca acesta zic cei mari: mai bine nici n'ar fi, mai bine ar muri. Care dintre voi ați vrea să vi se zică: mai bine ar muri? Nici unul. Se înțelege, că nu. Dar cum să faceți să vă iubească toți și toți să vă zică: din acesta se va alege om cumsecade?

Pe copiii cari s'au lovit în picior și schiopătează, părinții îi iau de mână. Așa v'au luat și când v'au dus la școală și la sfânta biserică. Învățătorii își dau silința să vă facă înțelese învățăturile, de parecă v'ar purta de mână prin împărăția cărților voastre.

Vedeti, oricât ar vrea lumea să vă proho-dească pe voi ca pe niște morți, părinții, învățătorii și preoții voștri vă iau de mână și-și dau silința să vă facă buni.

Așa a fost și la fiica lui Iair. Cei mari se pregăteau de înmormântare, plângeau, se tânguiau. Tatăl său însă îi poartă de grijă, se roagă pentru ea și Hristos Domnul poate și vrea să vă facă vii, adecă buni, ca toți să se bucure de viața voastră. E trebuință însă, ca

voi să simțiți în mâna voastră, în inima voastră mâna cea nevăzută a Domnului nostru Iisus Hristos. De exemplu. Ies copiii din școală. Pe stradă fug și strigă cât pot mai tare? E frumos așa? Atunci ce să faci? Să fugi, să strigi și tu ca ceilalți? Dacă tu gândești că așa nu e bine, dacă tu vei merge frumos, salutând pe cei mari, aceasta înseamnă că ai simțit mâna lui Hristos și ai auzit chemarea lui.

Sau, ascultați ce văzusem în primăvară. Niște copii găsiră în stradă un mieluleșel. Se luară după el, îl fugăriau, îl loviau. O fetiță plângea: mielul nostru, mieluleșelul meu. Ce ați fi făcut voi, să fi fost acolo? Ați fi putut să loviți un miel? Să vă spun ce a făcut un copil din clasa a IV-a. A luat mielul în brațe și l-a dat fetiței. A doua zi tatăl fetiței i-a cinstit un mieluleșel. S'a bucurat el și de miel, dar se simția fericit că a scăpat un miel din chinuire. De fapt se simția fericit, pentru că simția în inima sa mâna cea nevăzută a lui Hristos.

Faceți și voi bucurie părinților, învățătorilor, vecinilor voștri și tuturor. Feriți-vă să nu zică cineva: mai bine n'ar fi, mai bine ar muri.

Și ca să fiți ajutați în silința voastră cea bună, veniți să ne rugăm așa: Doamne, tinde mâna ta cea nevăzută din sfânt lăcașul tău și ne binecuvintează pe toți. Amin.

Preotul FLOREA CODREANU.

Fragmente din trecut.

Opiniune motivată...

(Umare și sfârșit)

Școlile noastre profesionale românești în loc de a se înmulți, scad la număr din an în an; mai multe din ele se cassează sub diverse pretexte; iar în locul celor închise se deschid pentru școlarii de naționalitate românească altele, curat maghiare, în care însă tinerimea cea fragedă românească nu poate învăța și nici nu învață nimic pe lume.

Avem exemple numeroase și destul de autentice, că în școlile secundare (gimnazii) și chiar în institute superioare junimei românești îi este interzisă sub grea pedeapsă lectura de vre-o carte ori foaie periodică românească. O măsură ca aceasta tiranică n'a existat nici sub sistema numită a lui Metternich, și a mai rămas încă numai în Rusia.

Funcționarii de naționalitate română, prea puțini cât se află în funcțiuni publice, sunt espuși la o tratare (tratament) neasămănat mai vitregă decât fuseseră chiar sub absolutismul de 10 ani, pe când dacă erau supuși și sub acea sistemă la spionaje și denunțări false, nu erau însă strămutați din patria lor în regiuni locuite de popoare ce vorbesc cu totul alte dialecte diferite de limbile patriei noastre. În locul funcționarilor români strămutați între Sârbi, Slavoni, Croați, Slovaci, Ruteni, se aduc în Transilvania mulțime de alți funcționari

streini, cari nu cunosc nici limba română nici cea germană. In toate acele cazuri, de administrațiune dreaptă și promptă nu poate fi nici vorbă.

Seria nepăstuirilor și nedreptăților de care suferă Transilvania este mult mai lungă, decât să fim în stare a le număra pe toate în scurtul timp de una sau două ore; dară le și presupunem a fi cunoscute la partea cea mai mare a membrilor conferinței și la poporul întreg, căci chiar și legile de natură național-economică sunt compuse așa ca să ajungă cu ele exclusiv maghiare. In loc de a continua cu enumerarea lor, este mai necesar a ne ocupa cu cercetarea mijloacelor de vindecare. In orice țară sincer constituțională ni se va da raspunsul scurt și îndesat: mergeți la dietă, folosiți-vă acolo de libertatea cuvântului; strigați și bateți neîncetat până ce vi se va deschide.

Acest consiliu prinde loc și se poate da locuitorilor din toate celelalte provincii ale monarhiei austro-ungarești, numai nu celor din marele principat al Transilvaniei. Toate celelalte provincii își au dietele lor, focarele la care se pot încălzi și consola. Dieta Transilvaniei este confiscată, locuitorii ei sunt trimiși la dieta Ungariei.

S'a întâmplat și aceasta. Las că între anii 1866 și 1869 au mers din Transilvania sub cuvânt că este dieta de încoronare, chiar și 12 deputați de naționalitate română, cei mai mulți din aceia sunt în viață; de altminteri vorbesc chiar actele dietei, în ce mod ostil au fost ei tractați acolo, încât ne mai putând suferi acea tractare s'au retras succesiv și nici că au mai avut plăcerea ca să fie realeși.

Au rămas la dieta Ungariei câte 20 până la 22 deputați de naționalitate română aleși din comitatele Ungariei locuite de Români. Las că precum s'a observat și mai înainte, la alegerea acelora s'a întâmplat mai totdeauna bătăi și omoruri cumplite, mai vârtos din cauză că se lucra ca pe cât s'ar putea să nu fie nici un individ, care mai cutează a se numi pe nume pe sine român, dară apoi luptele și fatigiile acelor deputați în loc de a se folosi ceva poporului de către care au fost aleși mai vârtos i-au stricat iar ei au rămas în mare parte compromiși în ochii alegătorilor. Mulți din deputații români aleși în Ungaria, n'au lipsit în cele trei perioade a se folosi de diverse ocaziuni, spre a releva chestiuni care concerneau de-a dreptul afaceri de ale Transilvaniei; dar încercările lor au fost aplicate totdeauna în partea cea mai rea, adecă ca ostili și periculoși pentru integritatea statului.

La aceasta ni se replică din partea minorității, că nu trebuie să ne descurajăm, ci să perseverăm, să batem necurmat, ca să ni se deschidă. Dară și perseveranța își are întesul și limitele sale. Dela un moment înainte perseveranța întru aceea, trece în cerșetorie umilită și abjectă, care este cu totul opusă caracterului românesc și demnității sale naționale. Să aște odată toată lumea, prin urmare și compatrioții noștri, că națiunea română nu voește să aibe nimic din grație, ci că insistă pentru recăștigarea drepturilor omenești, civile, politice, naționale. Grație dau numai tiranii la sclavii lor și suveranul celor condamnați la galere sau la moarte.

Resumând toate rațiunile, care au împins pe națiunea română din Transilvania, mai ales dela 1869 în politica rezistenței pasive, că acele cauze nu numai că continuă până în ora de față, ci că ele s'au mai înmulțit cu altele nouă, majoritatea de 7 a comisunii D-Voastre Vă recomandă din nou *perseverarea în politica rezistenței pasive.*

GEORGE BARIȚIU.

ȘTIRI

Aniversarea M. S. Reginei Maria. Luni, în 29 Octomvrie a. c. a fost ziua nașterii M. S. Regine-mame, Maria. In biserica noastră catedrală s'a făcut doxologie pentru sănătatea iubitei noastre Regine. Au fost de față toate autoritățile din oraș.

Mari serbări în Oravița. Duminecă în 25 Noemvrie a. c. vor avea loc în Oravița mari serbări. Frăția Ortodoxă Română va ține o adunare festivă cu participarea președintelui ei. Deasemeni „Liga antirevizionistă” secția Banat și „Uniunea Bănățană”, în cadrele căreia va conferența d-l Dr Cornel Corneanu despre marele bănățean George Ioanovici, unul din principalii colaboratori ai lui Șaguna la elaborarea Statutului organic. Serbările vor fi onorate cu prezența d-lui ministru Alexandru Lapedatu și Stelian Popescu, președintele Ligii antirevizioniste.

Șezătoare culturală-religioasă în Făget. Vineri la sărbătoarea sfântului mare mucenic Dimitrie au avut loc în Făget mai multe șezători. Inainte de masă s'a ținut cerc învățătoresc, încadrat în producțiuni de ale școlarilor, iar după aceea s'a asistat în corpore la sfânta liturgie. După masă a fost o ședință a frăției ortodoxe române deschisă de învățătorul director Vasile Olariu, președintele cercului din Făget, care a îndemnat poporul la credință și strânsă alipire la biserica străbună. Preotul Ioan Muntean a vorbit despre credința ortodoxă; s'au ținut apoi o seamă de alte conferințe de interes pentru popor. Corul învățătorului A. Brașovan, harnicul secretar al F. O. R. ului, a întreținut o atmosferă de inviorare.

† **Preotul Alexandru Vărădeanu** din Srediștea-mică a încetat din viață în vârstă de abia 33 de ani, lăsând în urma sa o nemângăiată soție și doi orfani.

Dumnezeu să-i întărească în durerea lor, iar pe cel adormit să-l odihnească!

„**Buletinul de acțiune religioasă și pedagogică**” în limba franceză. Au apărut primele două numere pe Aprilie și Iulie a. c. celor abonați li s'a trimis prin poștă.

Obiecte bisericești

dela cele mai renumite fabrici, se află de vânzare la **Librăria Diecezană.**

Concurs.

Consiliul parohial ort. român din Orșova publică concurs pentru postul de cântăreț (cantor) cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pe lângă următoarele retribuțiuni:

1. Locuință în natură.
2. Salar lunar de 1500 Lei și
3. Taxele obicinuite dela cununii, înmormântări.

Recurenții își vor înainta cerererea de concurs ajustată cu diploma școlii de cântăreți, prin Oficiul parohial, consiliului parohial ort. român din Orșova și se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserica din localitate spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a numi dintre candidați pe care-l crede și-l află de bine.

Orșova din ședința cosiliului parohial ținută la 4 Octomvrie 1934.

Președinte:

Iosif Cămpianu
protopresbiter

3—3

ANUNȚ.

Se aduce la cunoștință On. Public că în ziua de 15 Noemvrie 1934 ora 11 a. m. se va ține în cancelaria Direcțiunii Gimnaziului de fete din Caransebeș, licitație publică pentru vânzarea a 4 cuptoare și o mașină de gătit, toate în stare bună.

Primăria orașului Caransebeș.

No. 5174 adm. 1634.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria orașului Caransebeș prin prezenta publică al doilea concurs de licitație în termen scurt pentru procurarea a 60 vagoane lemne de foc pe anul curent pe seama Primăriei, Spitalului orașănesc și Uzinei Electrice pe ziua de **16 Noemvrie 1934 ora 12 a. m.**

Cei ce doresc să vândă această cantitate de combustibil sunt rugați a-și înainta ofertele scrise și sigilate în conformitate cu art. 88-110 din Legea Contabilității Publice, Primăriei orașului Caransebeș până la data de 16 Noemvrie 1934 ora 12 a. m. împreună cu dovada despre depunerea vadiului de 10% din valoarea ofertei.

Se cere lemne de foc fag cl. I. uscate, sănătoase, vagonul 10.000 kg. 22 m. c.

Lemnele se vor furniza în conformitate cu caietul de sarcini fixat de Ministerul de Finanțe, Oficiul Central de Licitații.

Prețul se va indica la curtea Primăriei, Spitalului orașănesc și Uzinei Electrice.

Taxele de timbru și înregistr. se supoartă de vânzător. Caietul de sarcini se poate vedea zilnic la Serviciul Tehnic orașănesc.

Caransebeș la 29 Octomvrie 1934.

Primar, ss. **D. Novăcescu.** Secr. gen. ss. **Dragomir.**

Aducem la cunoștința Onor. cetitori, că

Calendarul Românului

pe anul comun **1935** anul al XLVII-lea

a apărut și se află de vânzare la **Librăria noastră Diecezană** cu prețul de 16 Lei.

„CALENDARUL ROMÂNULUI” este cel mai vechi și mai bine redactat calendar din părțile bănățene care și de astădată

apare cu un bogat material literar, șematismul diecezei noastre, consemnarea târgurilor din Bănat și Transilvania.

Tipografia și Librăria Diecezană, Caransebeș.